

Комплексная работа па беларускай мове і літаратуры
VII клас
2020/2021 навучальны год

Заданні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Усяго
Балы													

1) Самая важная **якасць** выхаванага чалавека – пачуццё такту. 2) Тактоўны чалавек імкнецца прадухіліць сітуацыю, якая стварае **няёмкасць**. 3) Каб развіць у сабе пачуццё такту, трэба часцей ставіць сябе на месца іншага.

4) Напрыклад, вы прыйшлі да некага вырашаць свае справы. 5) А там ужо ідзе размова з іншай асобай. 6) Што вы робіце? 7) Аб чым бы ні вялася гаворка ў вашай прысутнасці, заўсёды варта памятаць, што пачуццё такту не дазваляе чалавеку ўмешвацца ў чужую размову.

8) Такто...насць прая...ляецца як ва (у,ў)чынках так і (у,ў) словах. 9) Такто...ны чалавек паво...іць сябе (не)трывожачы і (не)раздражняючы (н...)кога. 10) Ён (не)падкр...слівае сваю перавагу або грама...скае становішча. 11) Ён (не)напышлівы і (не)развязны.

12) Нетактоўная цікаўнасць можа пакрыўдзіць. 13) Напрыклад, непрыгожа падглядаць праз плячо чалавека, які піша або чытае. 14) Разглядаючы чыю-небудзь фатаграфію, нельга чытаць **подпісы** на ёй.

15) Падслухоўваць чужыя размовы гэтак жа непрыстойна, як падглядаць праз замочную шчыліну.

16) Не толькі нетактоўна, але і дзёрзка высмейваць і перадражніваць чалавека з фізічнымі недахопамі.

17) Да такіх людзей трэба ставіцца з асаблівай далікатнасцю, цяропліва і спагадліва. 18) Людзям з фізічнымі недахопамі больш прыемна, калі іх недахопы не заўважаюць.

19) Пачуццё такту можна развіваць. 20) Гэта залежыць ад самога чалавека.

1. Запішыце трэці абзац тэксту, устаўляючы прапушчаныя літары, раскрываючы дужкі і ставячы патрэбныя знакі прыпынку.

2. Вывзначце стыль тэксту і дайце яму загаловак.

Стыль _____

Загалолак _____

3. Зрабіце гукавы запіс выдзеленых у тэксце слоў.

якасць _____

няёмкасць _____

подпісы _____

4. З 18-га сказа выпішыце прыслоўе і ўтварыце ад яго ўсе магчымыя ступені параўнання.

5. З 9 сказа выпішыце дзеепрыслоўі і зрабіце іх марфемны разбор.

6. З 15 і 16 сказаў выпішыце дзеясловы, вызначце іх трыванне. Утварыце трывальныя пары па ўзоры: *прадухіліць* (з.тр.) – *прадухільваць* (незак.тр.).

7. Да падкрэсленых у 16-м сказе слоў падбярыце сінонімы, запішыце іх.

нетактоўна _____

дзёрзка _____

недахопамі _____

8. Якой красамоўнай беларускай прыказкай можна адказаць чалавеку, пра якога ідзе размова ў 13-м сказе?

9. Уважліва прачытайце 16 -18 сказы тэксту. Падумайце, якія два творы з курса літаратуры вы можаце прывесці ў якасці доказаў выказаных у сказах думак. Запішыце назвы твораў і іх аўтараў.

10. Запішыце да літаратурных псеўданімаў сапраўдныя імёны і прозвішчы пісьменнікаў.

1) Янка Купала - _____

2) Змітрок Бядуля - _____

3) Кузьма Чорны - _____.